

Uppströms teknik i kretslopp

Små avlopp – Styrmedel för att nå en hållbar åtgärdstakt

Margareta Lundin Unger

Margareta.lundin-unger@havochovatten.se

Havs
och Vatten
myndigheten

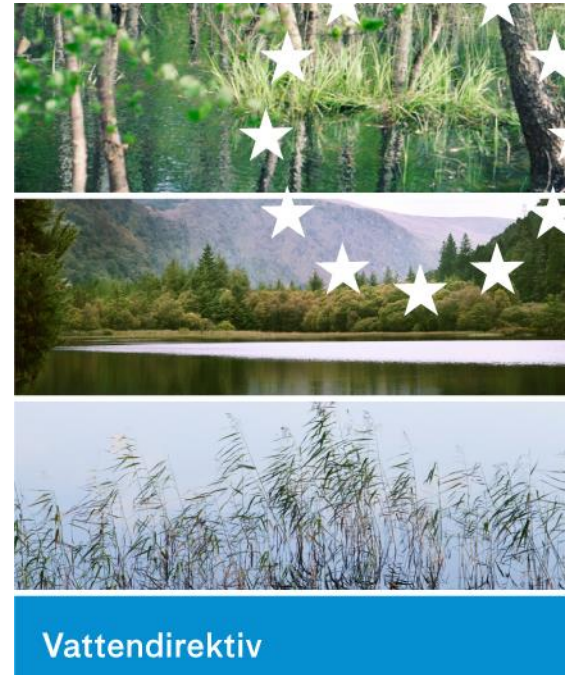
HaV ansvarar för att genomföra Sveriges åtaganden

- Tre av Sveriges sexton miljömål
- EU:s havsmiljödirektiv
- EU:s vattendirektiv
- EU:s och Sveriges fiskeripolitik
- Regionala konventionerna
OSPAR och HELCOM

EU:s vattendirektiv

- Trädde i kraft år 2000 och blev del av svensk lag 2004
- Skydda och förbättra miljön i sjöar, åar, floder och kustvatten
- Även grundvatten och grundvattenberoende våtmarker skyddas

Varför är det viktigt med de små avloppen?

- 700 000 fastigheter har EA (1,2 miljoner pers)
- Hälften inte godkända
- 130 000 olagliga
- Förorenar dricksvatten
- 290 ton P och 2900 ton N
- Betydande källa till övergödning

Regeringsuppdrag enskilda avlopp

HaV ska

- Göra en bedömning av omställningstakten gällande enskilda avlopp, där längre gående rening än slamavskiljning saknas.
- Föreslå hur omställningen kan främjas.
- Utreda nödvändiga förändringar i regelverket, bl a utifrån EUs byggproduktförordning.
- Ta fram kostnadseffektiva författningsförslag och lämna konsekvensanalys av lagda förslag.

Små avlopp i Sverige	Reningsteknik (SMED 2011)	Reningseffektivitet P-tot (%)
Infiltrationsbädd	40 %	50 ± 30
Markbädd	16 %	40 ± 50
Enbart slamavskiljare	19 %	15 ± 10
Minireningsverk	2 %	80 ± 10
Sluten tank eller urinseparering*	21 %	>90 %
Gemensamhetsanläggning	1 %	

Tre åtgärder

Fastighetsägaren förbättrar bristfälligt /
undermåligt avlopp till ny eller kompletterad
anläggning.

Gemensamhetsanläggning

Anslutning till allmän VA-anläggning medelst LTA
eller självfall

Åtgärdstakten idag 1-2?

Bristande statistik (alla nivåer)

Hur stor andel är undermåliga / uttjänta?

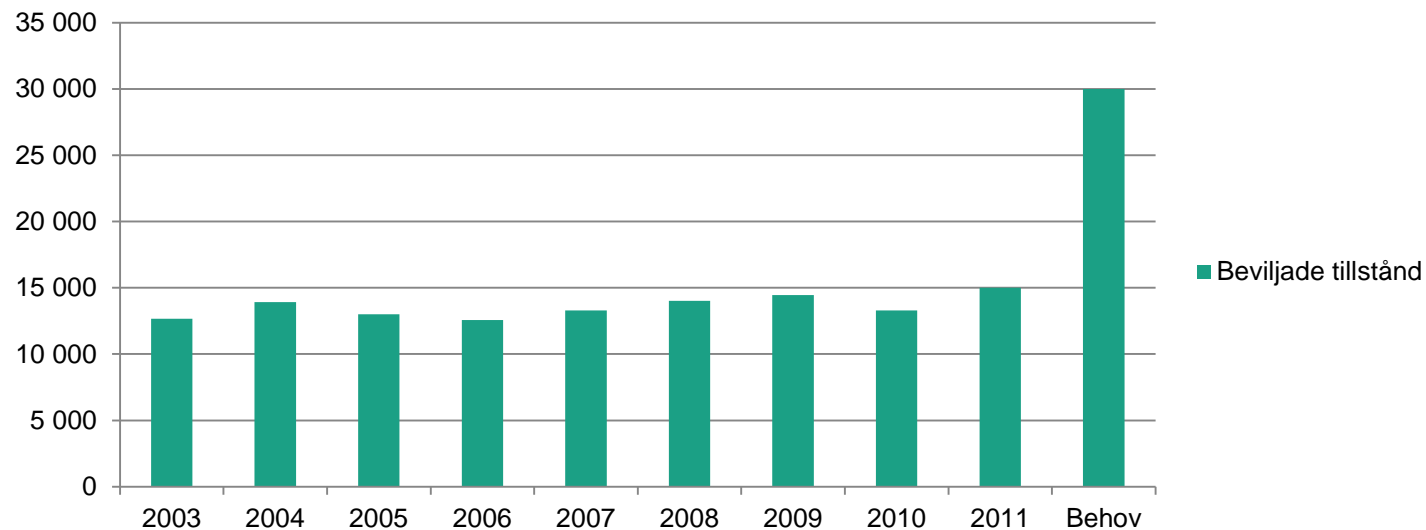
Hur många åtgärdas?

Uppskattningsvis 1-2% baserat på uppgifter från
Aktionsgruppen små avlopp

Anslutning till kommunalt VA?

Aktionsgruppen små avlopp

Beviljade tillstånd för enskilda avlopp*

Nationellt mål

- Tekniska lösningar med 20 års livslängd ger en långsiktig åtgärdsakt om minst 5%
 - 130 000 WC – avlopp som åtgärdas på 10 år ger 13 000 per år.
 - Åtgärdsakten idag 1-2%. Fördubbling räcker inte.
 - Slutsats: Vi behöver en långsiktig åtgärdsakt på 5% per år och 6,3 % de närmaste 10 åren.
-

Varför går det så långsamt?

- Många fastighetsägare med bristande kunskap
- Otydlig och svårbegriplig lagstiftning
- Fastighetsägarna saknar drivkraft att åtgärda
- Tidskrävande (ineffektivt) att inventera och förelägga
- Myndigheter agerar inte samlat i VA-frågan

Behovsanalys

1. Reglering av incitament hos fastighetsägare
2. Tydligare processuella regler & kravformulering
3. Dynamisk kostnadseffektivitet vid beslut om åtgärder
4. Förbättrad kunskap hos berörda aktörer
5. Förbättrad uppföljning och datainsamling

Analyserade styrmedel

- Befintlig lagstiftning eller mindre ändringar
- Generella föreskrifter alt. förordning
- Bidrag för åtgärder
- Recipientskatt med skattebefrielse
- Informativ reglering ex avloppsdeklaration

Behov	Föreskrift förordning	Bidrag	Miljöskatt	Avloppsdeklaration	FÖRA
Incitament FÄ	Nej	Nej	Ja	Ja	Ja
Tydligare reglering	Ja	Nej	Nej	Nej	Ja
Främja teknik-utveckling	Nej	Nej	Ja	Nej	Ja
Förbättrad kunskap	Ja	Nej Fastighetsägare Ja (Kommunen)	Nej	Ja	Ja
Förbättrad uppföljning	Nej	Nej Fastighetsägare Ja (Kommunen)	Nej	Ja	Ja

en

FÖRA – kombination av föreskrift, miljöskatt och avloppsdeklaration

Övergripande styrmedelsanalys

- Tydligare reglering
- Miljöskatt med skattebefrielse efter genomförda åtgärder
- Informativa styrmedel exempelvis avloppsdeklaration och utvecklad tillsyn

Tekniska lösningar

- Infiltrationsanläggning
- Markbädd
- Minireningsverk
- Sluten tank
- Fosforfälla
- Torra toalettlösningar
- Urinsortering
- Kretsloppslösningar för flera hushåll

Till den 30 juni ska HaV?

- Presentera vilka förändringar som behövs
- Fem fokusområden:
 - Juridik
 - Tillsyn
 - CE-märkning
 - Miljö, smittskydd, skyddsnivåer, näringsåterföring, resursanv.
 - Styrmedelsanalys - konsekvensanalys

Tack!

www.havochvatten.se

Havs
och Vatten
myndigheten